

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. március 2.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Figyelem!

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Olvasott szöveg értése**Compito 1**

Elérhető pontszám: 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
G	B/D	D/B	I	F	A	C	H

Compito 2

Elérhető pontszám: 10

9. dei
10. ali
11. teologia
12. sensi
13. prato
14. specie
15. difesa
16. guida
17. mano
18. messaggero

Compito 3

Elérhető pontszám: 12

Figyelem! A megoldó kulcsban megadott válaszokon kívül minden egyéb, a szövegből következő, tartalmilag helyes válasz elfogadható. (Nem szükséges teljes mondatokban válaszolni.)

19. il 15 maggio / vigilia di S Ubaldo (az egyik válaszelem elég)
20. (nella) metà del 12° secolo
21. una vittoria sulle città nemiche
22. (di) legno
23. i contadini
24. trasportano i Ceri
25. nella Basilica di S. Ubaldo
26. viene gettata in aria/va in frantumi/la gente raccoglie i frantumi (Az egyik válaszelem elég.)
27. nella Basilica di S Ubaldo
28. in ordine di partenza
29. in base al come la corsa è stata fatta / al grado di abilità mostrato dai Ceraioli durante la corsa
30. (dai) cittadini

Nyelvhelyesség

Compito 1

Elérhető pontszám: 7

1. di /al
2. all'
3. da
4. da
5. in
6. da
7. in

Compito 2

Elérhető pontszám: 11

8. era
9. si è reso
10. era inserita
11. funzionava
12. ha posto
13. si è alzato
14. ha urtato
15. l'ha fatto cadere
16. ha sentito
17. è andato
18. continuavano

Compito 3

Elérhető pontszám: 12

Minden helyesen megoldott elem egy pontot ér. El kell fogadni, ha a vizsgázó csak az átalakított elemeket (ld. **vastag betűvel**) írta le.

19-22. Poi continuò dicendo che **era** probabile che uno **sarebbe /avrebbe potuto diventare** una persona infinitamente migliore di come **era**, se ci **si fosse applicato** con abbastanza intensità e costanza.

23-24. Il padre rispose alla figlia che non ne **vedeva** molti, in giro. Ma forse non **andava** nei posti giusti.

25. Lui domandò se non lo **era / fosse** già.

26-30. Il padre la rassicurò che ci **aveva provato**. Ma poi **erano sempre arrivati i suoi** difetti a bloccargli la strada e ricacciarlo indietro.

Hallott szöveg értése

Compito 1

Elérhető pontszám: 9

Minden egyes részfeladatnál a felsorolt válaszlehetőségek közül egyet-egyét fogadhatunk el.

1. impegno (importante); dolore (fisico)
2. impegno (importante); dolore (fisico)
3. stress; (lunghe ore trascorse a) navigare su internet
4. stress; (lunghe ore trascorse a) navigare su internet
5. abitudini; stile di vita; (capacità di) dare e ricevere amore
6. abitudini; stile di vita; (capacità di) dare e ricevere amore
7. pilota; autista; chirurgo; „papà”
8. pilota; autista; chirurgo; „papà”
9. pilota; autista; chirurgo; „papà”

A hangkazettán hallható szöveg:

Insonnia: un problema sociale

Trascorrere una notte insonne, ogni tanto, è successo più o meno a tutti noi: un pensiero particolarmente doloroso o euforico, un impegno importante da affrontare il giorno dopo, o un dolore fisico sono eventi naturali che fanno parte del nostro quotidiano. Non è un'esperienza esaltante, ma recuperiamo facilmente il sonno perduto e la produzione di adrenalina mette l'organismo in condizione di agire in modo efficace anche dopo una nottata trascorsa senza dormire.

Purtroppo, specie in questi ultimi anni, aumenta sempre di più il numero di coloro che collezionano una lunga serie di notti passate in bianco; le cause sono molteplici, e lo stress è al primo posto. Non dimentichiamo di menzionare anche le lunghe ore trascorse a navigare su internet. Molti professionisti affermano che trascorrere un po' di tempo al giorno in rete serve a scaricare le tensioni accumulate durante la giornata; non è del tutto errata questa teoria ma si sottraggono ore indispensabili al nostro sonno e bisogna poi fare i conti con la fatica di un nuovo giorno, privi di quelle energie indispensabili per affrontare gli ostacoli presenti nella nostra esistenza.

L'insonnia, più che una patologia nel senso stretto del termine, è un segnale d'allarme, un avviso a rivedere le nostre abitudini, il nostro stile di vita, la nostra capacità di dare e ricevere amore.

L'insonnia è anche un grave problema sociale: giorni e giorni trascorsi con una continua perdita di sonno diminuiscono le nostre capacità di concentrazione e attenzione, la capacità di giudizio e i nostri riflessi. Provate a immaginare un pilota d'aereo, un autista, un chirurgo o semplicemente un papà alla guida del suo mezzo durante una gita domenicale in queste condizioni!

(www.akkuarial.com)

Compito 2

Elérhető pontszám: 10

	Vero	Falso
10. Il suo primo incontro con l'Italia è avvenuto grazie al film „Il principe di Homburg”.		X
11. Trasferitasi in Italia ha avuto il grande svantaggio di dovere studiare la lingua.		X
12. Vive da più di due anni in Italia.	X	
13. In Slovacchia i teatri fanno molte tournée, il che è una grande differenza rispetto al sistema italiano.		X
14. Nel suo primo ruolo doveva interpretare un personaggio più grande di lei.	X	
15. I suoi genitori all'inizio erano contrari alla sua scelta di diventare attrice, ma hanno cambiato idea vedendo le sue abilità.		X
16. A 22 anni si è diplomata all'Accademia dell'Arte Drammatica.	X	
17. Ha frequentato per mezz'anno una scuola teatrale a New York.		X
18. Ha interrotto gli studi teatrali a New York, perché erano finiti i soldi della borsa di studio.		X
19. A Cannes è arrivata indossando il grembiule da cameriera.		X

A hangkazettán hallható szöveg:**Intervista con Barbora Bobulova**

Barbora Bobulova nasce 24 anni fa in una piccola città di nome Martin, in Slovacchia, e si trasferisce a Bratislava per studiare teatro. L'eleganza naturale e la bellezza semplice dei tratti vagamente orientali l'hanno portata spesso ad interpretare ruoli "preziosi" come, ad esempio, la Principessa Natalia nel film "Il Principe di Homburg".

Quando è avvenuto il tuo primo incontro con l'Italia?

Quando studiavo all'Accademia di Teatro a Bratislava è venuta una direttrice casting italiana a cercare una ragazza slava per un film televisivo italiano. Mi hanno fatto un provino e mi hanno scelto. In quel momento ho avuto il mio primo piccolo rapporto con l'Italia e terminate le registrazioni del film sono ripartita per tornare al mio Paese. Un anno dopo mi hanno richiamata per il film di Marco Bellocchio "Il Principe di Homburg" e da quel momento è incominciato tutto, le porte si sono aperte. Sono stata poi un anno a New York, perché avevo vinto una borsa di studio, per frequentare una scuola teatrale e poi mi sono trasferita in Italia. Ora sono due anni e mezzo che vivo qui.

Hai avuto difficoltà a vivere in un Paese diverso dal tuo da un punto di vista culturale, linguistico, religioso?

Certo, all'inizio è sempre così: la cultura, la mentalità della gente è molto diversa. Però piano

piano se una persona ha voglia, secondo me, si può inserire. Io ho avuto forse un vantaggio perché ho la passione per le lingue e quindi non ho avuto grosse difficoltà. Non mi crea problemi, ad esempio, sedermi con un libro ed incominciare ad imparare l'italiano, il francese o qualche altra lingua e sono abbastanza portata.

Nel mio Paese il teatro si fa in modo diverso: ci sono le compagnie stabili mentre in Italia si fanno le tournée che da noi non esistono. Sono esperienze nuove che sono contenta di provare.

Come è nata l'idea di fare l'attrice e come hai cominciato?

Ho iniziato molto tempo fa, a 12 anni, quando mia sorella andò ad accompagnare la sua amica ad un casting per un film televisivo in Slovacchia. Ero la più piccola della famiglia e volevo sempre fare quello che facevano le mie sorelle. Avevamo letto sul giornale che c'era un casting per la televisione e per curiosità siamo andati a vedere. Il regista mi vide, mi fece un provino e mi scelse, anche se il personaggio da interpretare doveva avere 14 anni. Da quel momento i miei genitori mi hanno appoggiato molto, ed erano loro i primi ad incoraggiarmi ogni volta che compariva un annuncio sui giornali in cui cercavano una giovane attrice per un film.

Come è cambiata la tua vita dopo che hai deciso di intraprendere questa carriera?

All'età di 18 anni sono andata all'Accademia d'Arte Drammatica dove, dopo 4 anni, ho ricevuto il diploma. Ho fatto molti spettacoli nel mio Paese e ho trascorso, come dicevo prima, un anno a New York dopo aver vinto la borsa di studio. Ho frequentato però solo per un semestre quella scuola perché non mi piaceva. Ho interrotto gli studi ma sono rimasta ugualmente a New York dove ho lavorato come cameriera in un ristorante americano, provando a fare anche un mestiere abbastanza duro. Ed è successa una cosa molto buffa: nel momento in cui lavoravo come cameriera, e non ero quindi altro che una cameriera, è arrivato l'invito per andare a Cannes in occasione della presentazione del film di Marco Bellocchio "Il Principe di Homburg". Ho lasciato allora il grembiule al ristorante, sono partita viaggiando in prima classe e sono arrivata a Cannes vestita come una star. Durante questi 5 giorni è stato, per me, come vivere in un film. Ero molto confusa anche se è stata una sensazione molto piacevole.

(www.grazia.net)

Compito 3

Elérhető pontszám: 5

Percentuale delle donne intervistate	Motivazioni per sposarsi
19%	(20) Per non restare sole
16%	(21) per avere figli
12 %	(22) per farsi mantenere
(23) 8%	per non perdere le amiche (già sposate)
(24) 14%	per amore

A hangkazettán hallható szöveg:**Perché si sposano le italiane?**

Cosa cercano nel matrimonio le donne italiane? Sognano, ancora il grande amore, una vita da condividere per sempre con l'uomo amato, con cui fare tanti bambini possibilmente somiglianti a Lui?

Per orientarsi nella nostra nuova realtà, e per capire le motivazioni di chi, in un clima di generale sfiducia verso il matrimonio, decide di sposarsi lo stesso, il mensile "Noidonne" ha realizzato una ricerca sui motivi che spingono le donne italiane a sposarsi. Il campione, ben 560 neospose, intervistate in prossimità dell'evento, ha risposto in questo modo: il 27% dichiara che la motivazione principale è per andar via dalla casa paterna, questo non sorprende più di tanto, poichè il mezzo più facile per sfuggire alla famiglia è sempre stato, soprattutto in tempi passati, il matrimonio.

Ben diverse appaiono le altre risposte, il 19% sceglie il matrimonio per non restare sola, il 16% per avere figli, il 12% per farsi mantenere, e l'8% per non perdere le amiche tutte sposate.

Ma l'amore? Dov'è finito il matrimonio celebrato per amore, per la voglia di condividere tutta la vita con l'uomo amato? Solo il 14% parla di matrimonio come la naturale conseguenza dell'amore nutrito verso il marito. Una ben misera percentuale, che stona nell'Italia dei poeti che tanto hanno decantato questo sentimento così ineffabile e forte da essere il maggiore ispiratore dei loro componimenti.

(www.italiadonna.it)

Átváltási útmutató a hallott szöveg értése feladathoz

Elért pont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	3 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	12 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (emelt szint, első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4–3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg terjedelme 100-130 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A szöveg terjedelme 150 szó fölött vagy 80 szó alatt van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 200 szó fölött vagy 60 szó alatt van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el az 50 szót.

Szókincs, kifejezőmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5 pont
Szövegalkotás	2 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	18 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (emelt szint, második feladat)

Tartalom és szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A szöveg terjedelme 200-270 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többi csak részben. A szöveg terjedelme 300 szó fölött vagy 180 szó alatt van.	A vizsgázó részben megvalósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 320 szó fölött vagy 150 szó alatt van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A szöveg terjedelme nem éri el a 100 szót.

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.

Szókincs, kifejezés mód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak- tani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak- tani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.